

A silhouette of a person standing on a dark, rocky cliff edge, looking out over a vast, hazy landscape under a bright, golden sunset sky. The sun is low on the horizon, creating a strong backlight effect and casting long, soft shadows. The sky is filled with warm, orange and yellow hues, with some wispy clouds visible near the horizon. The overall mood is contemplative and serene.

UVOD

— *U* —

Moj svijet

UVOD

Ovo je uvodni tekst da me malo upoznate. Moji tekstovi su uglavnom pogled na okolinu i svijet iz moje perspektive. Koja je dosta šaljiva, ne nužno pametna, ali je moja. Da sve ne bude tako sivo, kao napisani uvodni tekst, kroz objavljene priče nadam se da ćete se nasmijati, a možda i pronaći sebe. To mi je dobra satisfakcija, da mogu nekom uljepšati dan.

Kod mojih tekstova neće biti sve savršeno, gramatički. Možda, jedno čitanje. Neće biti drugog čitanja, pa korektura i na kraju lektor da sve to zamota u prekrasan celofan. Naići ćete na koju grešku, zarez gdje bi trebao ili ne bi trebao biti, ali ću se potruditi da vam svoju misao, doživljaj ili nekakav događaj prenesem na razumljiv način.

Proživio sam dosta lijepih i teških događaja i volio bih to podijeliti s vama, vama koji ste se našli u sličnoj, lakšoj ili težoj situaciji. Netko tko, kao i ja, ima dijagnozu depresije F43.3 ili lakšu, uz to i još par dijagnoza.

Depresija je opaka bolest. Neki doktori je zovu i najgorom. To nije glavobolja koja prestaje tijekom par dana. Ona može trajati godinama ili cijeli život. A da je teška, jest. Nadam se da je moguće izvući se iz tog začaranog pakla koji

te toliko izmuči da kraj može biti koban. Zato se može usporediti i s najtežim bolestima. Da trebaš pomoć, trebaš. Samo prolaziti kroz to je toliko opako da i oni koji misle da su “tvrdi” padnu i dotaknu dno koje ne bi trebali, ako na vrijeme ne potraže pomoć. Ja sam pao na to dno. Nije lako zatražiti pomoć. To je ogromna doza srama u tebi, ali kad se odvažiš i potražiš pomoć, vidiš da si ne tražeći pomoć bio u krivu. Sama riječ ti treba dati do znanja da su ti ljudi spremni saslušati te, dati terapiju, savjet, jednostavno pomoći. Vjerujte da kada sam skupio hrabrosti i otišao prvi put kod psihijatrice u Zagreb, to mi je bila jedna od najboljih odluka u životu. Teško je otvoreno pričati s bilo kime. Barem ja to nisam mogao. Samo potisnete taj sram i odvažite se. Barem pokušajte. Ne jednom, jer možete naletjeti na doktora kao što sam ja. Sva sreća da mi nije bio prvi, pa sam znao da to može biti puno bolje i otvorenije. Naravno da me poslije par termina više nije vidio. Sada imam odličnu psihijatricu koja zna slušati, dati ti odgovor na postavljeno pitanje i objasniti kako stvari funkcioniraju, a ne možeš ih sam znati. Makar sam pročitao dosta knjiga vezanih za tu temu od ljudi koji je proživljavaju ili su je pobijedili, do raznih psihijatara, psihologa, psihoterapeuta, ali najbolje odgovore dobivam upravo od svoje psihijatrice. Ne može se generalizirati to stanje koje je različito kod svakoga i zato sam samo površno shvaćao čitajući knjige.

Makar kod depresije ima i nešto pozitivno. Sagledavam ovaj svijet što nas okružuje na jedan drugačiji, pozitivniji način. Da su one male sitnice možda puno vrijednije nego nova kolica zvana Audi ili Mercedes.

Kada i kako je počelo to stanje depresije i tjeskobe kod mene? Sada ću to djelomično opisati, ali prije svega, kažem da je taj, tj. ovaj tekst usmjeren na ljude svih uzrasta koji su osjetili taj osjećaj i potiskuju ga ne tražeći pomoć.

Pomoć je potrebna svima. Ali nitko tko to stanje depresije nije proživio nije niti osjetio tu dozu srama koja kola tobom da slučajno netko drugi ne bi shvatio što ti se događa. Makar ti tako ne misliš, tvoji bližnji itekako vide promjene, promjene koje su toliko vidljive da ih nisi ni sam svjestan. Tek ih postaneš svjestan kada dotakneš dno i kada sve izgubi smisao: posao, druženja, obitelj, i sklopčaš se na garnituru, gledajući u tu prazninu, budiš se usred noći. Tvojom glavom kolaju negativne misli koje se gomilaju kao snijeg u jakoj snježnoj oluji. I tu udaraš u to dno iz kojeg se sam ne možeš izvući.

Počinjem sa svojom pričom koja kreće u drugoj polovici 2018. godine. Imam tiskaru koja je obiteljski posao. I otac

se bavio istom djelatnošću. Nije više mogao, vidno umoran, odustaje, ali polako. Inače, uz tiskaru, radio je u štampariji Joža Rožanković u Sisku, gdje je radio duple smjene. Bio je najbolji radnik. Čak je i u novinama izašao članak o njemu. A ja, ponosni sin svoga oca.

Da se vratimo toj 2018. godini. Otplaćeni su svi krediti, što čovjeku olakšava život i daje slobodu da sebi nešto priušti. Tako je to trebalo biti i kod mene, međutim, tu je krenulo ono nešto iznutra što te pritisne u prsima i nemaš objašnjenja za to. Mislim da sam tu izgorio od posla. Svakodnevni radni dan trajao je od 12 do 16 sati dnevno, i subotom i nedjeljom. Sada mi kažu da nisam tako trebao. Znam sada i ja. Ali. Uvijek ima taj “ali”. Trebalo se vraćati kredit, ne jedan, nego par njih. I da sam radio od 7 do 15, vjerujte mi, da to ne bih mogao otplatiti i da obrt nije bio 17 godina ni dana u blokadi. Onda vas pitam, što bi onda bilo? Zakucao bih svoju obitelj neotplaćenim kreditima ili, po meni, bolja solucija, s manje žrtava, samo sebe izraubati.

Poslije toga dolazi korona. Posao staje. Jedino što mi preostaje je da se tješim da to nije samo meni, nego i svima drugima. Tu kreće nesanica. Svako jutro u četiri sata. Minutu prije ili poslije. Svako jutro. Baš, svako. Tu spavanje staje, ku-

ham si kavu, još čelom oblivenim znojem i čekam, čekam da svane. Bio je to zimski period i kasno je svitalo. Glava puna svakakvih negativnih misli koje nekako pokušavam potisnuti, ali samo na trenutak, točnije sekundu. Jednostavno ne idu iz glave, a tebi je dan počeo u četiri sata, legavši u jedan poslije ponoći. Znam da će biti teško početi i završiti dan, jer jednostavno nemaš snage, stišće te taj umor koji si akumulirao ne spavajući, a kad se s tim umorom pomiješa bezvoljnost za išta napraviti, ti si nesposoban kvalitetno odraditi trećinu dnevnog posla. I tako iz dana u dan. Jedva čekaš da dan završi, a onda te dočekuje noć koju ne možeš prespavati.

Možda koji tjedan sam osjetio, neću reći tjedan, nego dane u tjednu, olakšanje kada me zaokupilo nešto drugo.

Dani prolaze, zima je i jedno jutro nas budi potres oko 6 sati ujutro. Nije jak, ali niti slab. Susjed prolazi kraj kuće, mater ga pita je li sve u redu, vidi li kakva oštećenja. Na što on odgovara da ne vidi. Obilazim kuću i sa zapadne strane vidim da je dimnjak pao i razbio crijep do oluka krova. Tada je jedino rješenje bilo da skupim dečke i da se to zatvori, konstatirajući da smo imali sreće, jer je pao dimnjak koji nije u upotrebi i nije polomio niti jednu gredu, nego se skotrljao između njih, polomivši štafle i crijep. Krećemo zatvoriti taj

dio krova i pri kraju smo. Dečko, ne znam mu ime, pošto ih je moj šogor pozvao, je taman ušao s krova na tavan i nakon nekoliko trenutaka dolazi njegovo veličanstvo, “veliki potres”. Ja sam bio izvan kuće, u dvorištu, pomažući prijatelju da maknemo nadstrešnicu koja je nastradala dan prije od srušenog dimnjaka. I tu kreće ljuljanje koje mogu opisati kao da svi mi zajedno sa zgradom stojimo na velikom luft madracu, pri valovitom moru, ljuljajući se kao da smo, a u biti i jesmo, toliko mali. Kada se majka priroda naljuti, mi tu ne možemo ništa osim sačuvati živu glavu. Najdužih trinaest sekundi mog života se tada dogodilo. Nevjerojatno koliko se priča izvrti u ljudskom mozgu kroz toliko malo vremena. Padanje sa zgrade komada crijepa i cigle ostalih triju dimnjaka, ja ih pokušavam izbjeći u dvorištu i hvala Bogu uspijevam da me niti jedan ne pogodi. Muk, muk u mojoj glavi. Kraj svih tih urlika i trčanja ljudi van kuća da se ne ponovi opet potres. U meni je bila tolika praznina, kao da ne postojim. Srušilo se sve u meni, kao kula od karata. Sav trud mog oca, moje bake i moj je nestao, nestao u tih trinaest sekundi. Ušavši u kuću, tj. točnije zgradu, jer se sastoji od četiri stana, suterena i tiskare u tom suterenu, grafičke pripreme na prizemlju, vidim da se sve raspalo. Nije srušena, ali se vidi kroz zidove. Raspadnuta. Odlazim dolje, do tiskare. Na podu vidim da je tiskarski stroj šetao pedalj tamo-amo. Ne znam što da radim. Netko od su-

sjeda donio je rakiju. Drmam jednu za drugom, kao da pijem vodu. Tražim cigaretu, makar sam prestao pušiti. Pogledam naš grad koji se pretvorio u jedan oblak prašine. Mobiteli ne rade. Supruge svih nas znaju što radimo. Da popravljamo krov naše zgrade. Ne znajući što je s nama, jedna po jedna dolaze plačući i pune ljutnje izmiješane sa srećom što svi imamo glavu na ramenu. Smirujemo ih zagrljajem, uspješno.

Dolazi noć, misli su se malo sabrale, ali sam čak poželio da nisu, jer ništa dobro se nije dogodilo.

Izgubivši stambenu i uz to egzistencijalnu sigurnost, u meni se stvara čudovište koje me polako nagriza. Dio po dio. Polako, ali kad otkine, bol iz nutrine je strašna. Prvu noć spavamo u bakinom stanu. Djeca neće ići u stan. Boje se novog potresa. Sva sreća da u trenutku potresa nisu bili s nama, nego kod ženine mame, moje punice, gdje je sve bilo u redu. Neće i neće. Ništa mi tu ne forsiramo, nego se parkiramo s autom na veliko parkiralište i čekamo da se situacija malo smiri, da se naknadni potresi prorijede. Dok smo sjedili u autu, tada sam tek shvatio koliko smo mali i koliko bi trebali biti jedni uz druge, a ne da nas izjeda zavist i ljubomora prema drugoj osobi. Tada su u meni bili izmiješani osjećaji koje ne mogu navesti kao jedan konačni, jer se sastojao od tuge,

neizvjesnosti, straha, s druge strane sreće, da sreće koliko me ljudi nazvalo iz cijele Hrvatske nudeći pomoć. Čak i oni ljudi Dalmatinci, koje najviše volim i cijenim, htjeli su doći u Sisak pomoći nam oko svega toga što nas je zadesilo. Jedva sam ih odgovorio. Mi tu ništa ne možemo. Tu trebaju tehničari sa znanjem. Tiskarski stroj je oko 9 tona. A tolerancija kod sastavljanja stroja je dvije stote milimetra. Toliko je u meni bujalo to čudovište da se nisam usudio pozvati majstora da pusti stroj u pogon, jer sam se bojao da je sve otišlo k vragu. Dao sam si par dana da skupim hrabrosti suočiti se s tim.

Ovo je samo jedan dio onoga što me sve zadesilo u životu. Imam i puno goru stvar koju sam ja skrivio i zbog toga me krivnja proganja cijeli moj život i vjerujem da će me proganjati do kraja mog života. Ali ću o tome u nekom drugom tekstu.

Pisat ću još o tome, vjerojatno i ponavljati sada napisano. Mislim da nikome tko to proživljava, njemu ili njoj, neće biti problem pročitati dvaput sličan tekst.

Mislim da je depresija na neki način utjecala da počnem pisati. Jer kad bolujete od nje, tražite načine da se s nečim zaokupite i potisnete te negativne misli.

Toliko za sada od mene.

Sad kad naknadno pročitam svoj uvod, baš je zbrčkan, onako iz glave, “bestilno“. Pisao sam o nekim stvarima, ali najmanje o sebi. Makar događaji i doživljaji djelomično sudjeluju u gradnji tvog karaktera. Može se donekle naslutiti tko sam ja i kakav sam. U biti ćete to pobliže saznati kroz druge napisane tekstove, a uvod neka ostane takav kakav je.

Miro